

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

Lublin, 22 grudnia 2021 r.

RLU.611.1.2021.EW

za p.o.

Decyzja nr RLU 2/2021

wersja BIP

I.

Na podstawie art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów Dz. U. z 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **uznaje postanowienia wzorca umowy stosowane przez GeriaMedica spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie o treści:**

1. § 1 ust. 3 wzorca Umowy o świadczenie usług zdrowotnych: *Geria Medica zastrzega sobie prawo do zmiany wykazu placówek oraz Partnerów Medycznych w trakcie obowiązywania umowy z poniżej przedstawionych powodów:*

- a) *rozwiązanie umowy z Partnerem Medycznym,*
- b) *czasowe wstrzymanie działalności przez placówkę Partnera Medycznego,*
- c) *wykreślenia Partnera Medycznego z właściwego rejestru, w całości lub części,*
- d) *ogłoszenie o likwidacji, przekształceniu lub upadłości Partnera Medycznego.*

w związku z postanowieniem:

ust. 4: *Strony uzgadniają, że zmiana w wykazie placówek Geria Medica oraz Partnerów Medycznych nie stanowi zmiany Umowy;*

2. § 3 ust. 2 wzorca Umowy o świadczenie usług zdrowotnych: *Jeżeli żadna ze Stron nie wypowie Umowy na co najmniej 3 (trzy) miesiące przed upływem okresu obowiązywania Umowy, Umowa ulega automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony. Po tym okresie Geria Medica nadal zobowiązana będzie do realizacji świadczeń w zakresie określonym w wybranym przez Pacjenta Pakiecie Medycznym, a Pacjent zobowiązany będzie do comiesięcznego (do 5 dnia każdego miesiąca) uiszczania wynagrodzenia z tytułu realizacji świadczeń zdrowotnych w wysokości..... na wskazany przez Geria Medica numer rachunku bankowego;*

3. § 3 ust. 3 wzorca Umowy o świadczenie usług zdrowotnych: *W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta Umowy bez ważnej przyczyny przed upływem okresu wskazanego w Umowie Geria Medica przysługuje względem Pacjenta roszczenie o zapłatę kary umownej należnej w terminie 3 (trzy) dni od dnia rozwiązania Umowy oraz zwrot poczynionych do dnia wypowiedzenia Umowy wydatków oraz części wynagrodzenia jaka odpowiada wykonanym przez Geria Medica czynnościom składającym się na świadczenie. Wysokość kary umownej, o której mowa w § 3 ust. 3 wynosi odpowiednio: 1500 zł*

w przypadku wypowiedzenia umowy w I roku, 1200 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w II roku, 1000 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w III roku, 500 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w IV roku jej obowiązywania,

za niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.), co stanowi naruszenie zakazu określonego w art. 23a ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275) i **zakazu ich wykorzystywania**.

II.

Na podstawie art. 23b ust. 2 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na **GeriaMedica spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu stosowania we wzorcu Umowy o świadczenie usług zdrowotnych niedozwolonych postanowień umownych, określonych w punkcie I sentencji decyzji, w postaci:**

1. obowiązku skierowania listem poleconym- w terminie 30 (trzydziestu) dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji - do wszystkich konsumentów, którzy zawarli umowy sporządzone w oparciu o wskazany w punkcie I sentencji decyzji wzorzec umowy o nazwie: „Umowa o świadczenie usług zdrowotnych”, pisemnej informacji o następującej treści:

„GeriaMedica spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie uprzejmie informuje, iż Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, decyzją nr RLU-2/2021 z dnia 22 grudnia 2021 r. stwierdził, że stosowany w obrocie przez naszą firmę wzorzec umowy o nazwie: „Umowa o świadczenie usług zdrowotnych” zawiera klauzule niedozwolone, o treści:

§ 1 ust. 3 wzorca Umowy o świadczenie usług zdrowotnych: *Geria Medica zastrzega sobie prawo do zmiany wykazu placówek oraz Partnerów Medycznych w trakcie obowiązywania umowy z poniżej przedstawionych powodów:*

- e) *rozwiązanie umowy z Partnerem Medycznym,*
- f) *czasowe wstrzymanie działalności przez placówkę Partnera Medycznego,*
- g) *wykreślenia Partnera Medycznego z właściwego rejestru, w całości lub części,*
- h) *ogłoszenie o likwidacji, przekształceniu lub upadłości Partnera Medycznego.*

w związku z postanowieniem:

ust. 4: *Strony uzgadniają, że zmiana w wykazie placówek Geria Medica oraz Partnerów Medycznych nie stanowi zmiany Umowy;*

§ 3 ust. 2 wzorca Umowy o świadczenie usług zdrowotnych - *Jeżeli żadna ze Stron nie wypowie Umowy na co najmniej 3 (trzy) miesiące przed upływem okresu obowiązywania Umowy, Umowa ulega automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony. Po tym okresie Geria Medica nadal zobowiązana będzie do realizacji świadczeń w zakresie określonym w wybranym przez Pacjenta Pakiecie Medycznym, a Pacjent zobowiązany będzie do comiesięcznego (do 5 dnia każdego miesiąca) uiszczania wynagrodzenia z tytułu realizacji świadczeń zdrowotnych w wysokości..... na wskazany przez Geria Medica numer rachunku bankowego;*

§ 3 ust. 3 wzorca Umowy o świadczenie usług zdrowotnych - *W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta Umowy bez ważnej przyczyny przed upływem okresu wskazanego w Umowie Geria Medica przysługuje względem Pacjenta roszczenie o zapłatę kary umownej należnej*

w terminie 3 (trzy) dni od dnia rozwiązania Umowy oraz zwrot poczynionych do dnia wypowiedzenia Umowy wydatków oraz części wynagrodzenia jaka odpowiada wykonanym przez Geria Medica czynnościom składającym się na świadczenie. Wysokość kary umownej, o której mowa w § 3 ust. 3 wynosi odpowiednio: 1500 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w I roku, 1200 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w II roku, 1000 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w III roku, 500 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w IV roku jej obowiązywania i zakazał ich wykorzystywania w obrocie gospodarczym.

Prawomocna decyzja o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone ma skutek wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji. W związku z powyższym zacytowane postanowienia nie wiążą Pani/Pana, czyli są bezskuteczne. Bezskuteczność ta powstaje z mocy prawa i nie jest konieczne stwierdzenie jej na drodze sądowej. Klauzulę uznaną za abuzywną należy zatem traktować tak, jakby w ogóle nie była zawarta w umowie.

Decyzja Prezesa Urzędu nr RLU 2/2021 z dnia 22 grudnia 2021 r. dostępna jest pod adresem internetowym: www.uokik.gov.pl. Decyzja jest prawomocna.”

2. obowiązku opublikowania oświadczenia - w terminie nie później niż 14 dni od dnia uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji - na swój koszt, na swojej stronie internetowej, która na dzień wydania decyzji mieści się pod adresem www.geriamedica.pl (na stronie głównej) o treści:

„GeriaMedica spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie informuje, iż Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzją nr RLU 2/2021 z dnia 22 grudnia 2021 r. stwierdził, że stosowany w obrocie przez naszą firmę wzorzec umowy o nazwie: „Umowa o świadczenie usług zdrowotnych” zawiera klauzule niedozwolone, o treści:

-§ 1 ust. 3 wzorca Umowy o świadczenie usług zdrowotnych: *Geria Medica zastrzega sobie prawo do zmiany wykazu placówek oraz Partnerów Medycznych w trakcie obowiązywania umowy z poniżej przedstawionych powodów:*

- i) *rozwiązanie umowy z Partnerem Medycznym,*
- j) *czasowe wstrzymanie działalności przez placówkę Partnera Medycznego,*
- k) *wykreślenia Partnera Medycznego z właściwego rejestru, w całości lub części,*
- l) *ogłoszenie o likwidacji, przekształceniu lub upadłości Partnera Medycznego.*

w związku z postanowieniem:

Ust. 4: *Strony uzgadniają, że zmiana w wykazie placówek Geria Medica oraz Partnerów Medycznych nie stanowi zmiany Umowy;*

-§ 3 ust. 2 wzorca Umowy o świadczenie usług zdrowotnych: *Jeżeli żadna ze Stron nie wypowie Umowy na co najmniej 3 (trzy) miesiące przed upływem okresu obowiązywania Umowy, Umowa ulega automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony. Po tym okresie Geria Medica nadal zobowiązana będzie do realizacji świadczeń w zakresie określonym w wybranym przez Pacjenta Pakiecie Medycznym, a Pacjent zobowiązany będzie do comiesięcznego (do 5 dnia każdego miesiąca) uiszczania wynagrodzenia z tytułu realizacji świadczeń zdrowotnych w wysokości..... na wskazany przez Geria Medica numer rachunku bankowego;*

- § 3 ust. 3 wzorca Umowy o świadczenie usług zdrowotnych: *W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta Umowy bez ważnej przyczyny przed upływem okresu wskazanego w Umowie Geria Medica przysługuje względem Pacjenta roszczenie o zapłatę kary umownej należnej*

w terminie 3 (trzy) dni od dnia rozwiązania Umowy oraz zwrot poczynionych do dnia wypowiedzenia Umowy wydatków oraz części wynagrodzenia jaka odpowiada wykonanym przez Geria Medica czynnościom składającym się na świadczenie. Wysokość kary umownej, o której mowa w § 3 ust. 3 wynosi odpowiednio: 1500 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w I roku, 1200 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w II roku, 1000 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w III roku, 500 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w IV roku jej obowiązywania i zakazał ich wykorzystywania.

Szczegółowe informacje dostępne są w decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr RLU 2/2021 z dnia 22 grudnia 2021 r. opublikowanej na stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pod adresem- www.uokik.gov.pl. Decyzja ta jest prawomocna.”

Oświadczenie, o którym mowa powyżej, GeriaMedica spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie opublikuje w ten sposób, że:

- a) treść przedmiotowego oświadczenia będzie dostępna i utrzymana na głównej stronie internetowej Spółki przez okres 6 miesięcy od dnia publikacji,
- b) tekst powyższego oświadczenia będzie wyjustowany oraz wpisany czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) ARIAL ma białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
- c) tekst zostanie zamieszczony w górnej części strony głównej domeny www.geriamedica.pl z możliwością zamknięcia informacji przez użytkownika; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),
- d) wielkość czcionki powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,
- e) fragment oświadczenia o treści „na stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pod tym adresem” powinien być zamieszczony w formie hiperłącza (link) do niniejszej decyzji,
- f) w razie zmiany treści sentencji decyzji lub jej uzasadnienia przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub sąd powszechny, w zakresie podlegającym obowiązkowi publikacji, należy obowiązek ten wykonać w stosunku do zmienionej treści decyzji.

III.

Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 106 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na **GeriaMedica spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie:**

1. **karę pieniężną w wysokości 46 148 zł** (czterdzieści sześć tysięcy sto czterdzieści osiem złotych płatną do budżetu państwa, za stosowanie we wzorcu umowy zawieranej z konsumentami, postanowienia określonego w punkcie I.1. sentencji decyzji;
2. **karę pieniężną w wysokości 46 148 zł** (czterdzieści sześć tysięcy sto czterdzieści osiem złotych płatną do budżetu państwa, za stosowanie we wzorcu umowy zawieranej z konsumentami, postanowienia określonego w punkcie I.2. sentencji decyzji;
3. **karę pieniężną w wysokości 46 148 zł** (czterdzieści sześć tysięcy sto czterdzieści osiem złotych, płatną do budżetu państwa, za stosowanie we wzorcu umowy zawieranej z konsumentami, postanowienia określonego w punkcie I.3. sentencji decyzji.

IV.

Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275) oraz na podstawie art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obciąża **GeriaMedica spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie** kosztami przeprowadzonego postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone w kwocie 137,60 (sto trzydzieści siedem zł 60/100) oraz zobowiązuje tego przedsiębiorcę do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 (czternastu) dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej jako: „Prezes Urzędu”, przeprowadził postępowanie wyjaśniające o sygn. akt: RLU.403.2.2019., w sprawie wstępnego ustalenia, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w związku z działaniami GERIAMEDICA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w Warszawie, w związku z oferowanymi konsumentom przez ww. spółkę usługami.

Do Prezesa Urzędu wpłynęły sygnały rynkowe od konsumentów- skargi i zawiadomienia od Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumentów dotyczące wprowadzających w błąd praktyk stosowanych na pokazach/spotkaniach organizowanych na terenie kraju przez GeriaMedica sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, dalej jako: „Spółka”.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego Spółka złożyła stosowne wyjaśnienia i wśród dostarczonych dokumentów przesała stosowane w obrocie gospodarczym wzorce umowne, w tym wzorzec Umowy o świadczenie usług zdrowotnych, dalej jako: „wzorzec Umowy”. Odbiorcami usług świadczonych przez Spółkę były osoby fizyczne- konsumenci.

Z informacji wskazanych w skargach konsumentów wynikało, że zapraszani byli oni telefonicznie na bezpłatne badania stanu zdrowia organizowane przez Spółkę, a po ich wykonaniu oferowano im do podpisania umowę. W ramach oferowanej umowy Spółka zobowiązywała się świadczyć konsumentowi opiekę medyczną zgodnie z wybranym przez niego abonamentem medycznym. W trakcie ww. postępowania wyjaśniającego zbadano treść stosowanego przez Spółkę wzorca Umowy i stwierdzono, że zawiera postanowienia, które mogą być uznane za niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.; dalej k.c.).

Dowód: k- 47-54

Spółka podała, że w 2019 r. zawarła ponad (*tajemnica przedsiębiorcy*) umów z osobami fizycznymi wykorzystując opracowany przez siebie wzorzec Umowy.

Pisma wysyłane do Spółki po lutym 2020 r. nie zostały podebrane.

Postanowieniem RLU Nr 36/2021 z dnia 29 lipca 2021 r., Prezes Urzędu wszczął wobec Spółki postępowanie administracyjne w sprawie o uznanie opisanych w sentencji decyzji postanowień za niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Dowód: k- 3-13

Zawiadomieniem z dnia 30 lipca 2021 r., w sprawie: RLU.611.1.2021.EW, poinformowano Spółkę o wszczęciu postępowania administracyjnego, o którym mowa wyżej. Zawiadomienia wysłane zostały na adres ujawniony w KRS Spółki i podany przez nią na stronie internetowej: www.gerimaedica.pl, jako nowa siedziba, lecz nie ujawniony w KRS.

Dowód: k- 14-28 i K- 29-43

Postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2021 r., Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów do postępowania administracyjnego o sygnaturze akt: RLU.611.1.2021.EW dokumenty uzyskane w toku postępowania wyjaśniającego o sygnaturze: RLU.403.2.2019.EW, tj. kopię postanowienia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, oryginał wzorca Umowy o świadczenie usług zdrowotnych i oryginał umowy o świadczenie usług zdrowotnych zawartej z konsumentem dnia 08.08.2019 r. w Opolu.

Dowód: k- 44 - 54

Spółka nie odebrała korespondencji tj. zawiadomienia z 30 lipca i z dnia 3 sierpnia 2021 r. dotyczących wezwania do złożenia dalszych wyjaśnień i dokumentów w sprawie, które wysłane zostały na dwa adresy: pierwszy ujawniony w KRS i drugi podawany na stronach: www.geriamedica.pl lecz nie ujawniony w KRS.

Dowód: k- 55 - 58

Zawiadomienia, o których mowa wyżej, wysłane po dacie wszczęcia postępowania administracyjnego o sygnaturze akt: RLU.611.1.2021.EW, wróciły z obu adresów z adnotacją „nie podjęto w terminie”.

Dowód: k- 59-98

W celu ustalenia średniego obrotu Spółki osiągniętego w trzech ostatnich latach obrotowych, Prezes Urzędu pismem z dnia 9 sierpnia 2021 r., zwrócił się do Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego Warszawa -Śródmieście w Warszawie o przekazanie poświadczonej przez organ kopii zeznania o wysokości obrotu osiągniętego przez Spółkę w latach podatkowych 2018-2020.

Dowód: k- 99-101

Pismem z dnia 9 i 20 września 2021 r. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Warszawie przekazał informacje, iż: *(tajemnica skarbową)*.

Dowód: k-117-118, 132-133

Pismem z dnia 1 września 2021 r. Prezes Urzędu wystąpił do Urzędu Skarbowego w Końskich o podanie danych podatkowych Spółki i obrotu osiągniętego przez nią za lata 2018-2020.

Dowód: k- 102-104

Pismem z dnia 16 września 2021 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Końskich poinformował, iż *(tajemnica skarbową)*.

Dowód: k- 124-129

Także pismem z dnia 1 września 2021 r. wystąpiono do Sądu Rejonowego w Kielcach X Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego o podanie informacji na temat składania rocznych sprawozdań finansowych przez Spółkę za lata 2018-2020, a jeśli takich Spółka nie złożyła, to czy Sąd podjął działania w celu wyegzekwowania tych obowiązków.

Dowód: k- 114-116

Sąd Rejonowy w Kielcach X Wydział KRS pismem z dnia 08.09.2021 r. poinformował, iż z dniem 05.06.2019 r. akta rejestrowe Spółki zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Warszawie XII Wydziału KRS.

Dowód: k- 122

W związku z tym pismem z dnia 1 października 2021 r. wystąpiono do Sądu Rejonowego w Warszawie XII Wydział KRS z prośbą o podanie, czy Spółka składała roczne sprawozdania finansowe za lata 2018-2020, a jeśli takich Spółka nie złożyła, to czy Sąd podjął działania w celu wyegzekwowania tych obowiązków.

Dowód: k- 142-144

Pismem z dnia 13 października 2021 r. Sąd Rejonowy w Warszawie XII Wydział KRS poinformował, że w aktach rejestrowych Spółki brak jest sprawozdań finansowych za lata 2018-2020. W stosunku do Spółki nie jest i nie było prowadzone postępowanie przymuszające do złożenia rocznych sprawozdań finansowych.

Dowód: k-145

W dniu 4 listopada 2021 r. Prezes Urzędu otrzymał pismo od Naczelnika Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie z treści, którego wynika, iż (*tajemnica skarbową*).

Dowód: k-154

Pismem z dnia 2 grudnia 2021 r. Prezes Urzędu skierował do Spółki zawiadomienie o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o możliwości przeglądania akt i wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego.

Spółka nie skorzystała z tej możliwości.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

GeriaMedica sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru KRS pod numerem 0000481368. W KRS wskazano, jako adres siedziby Spółki ul. Przasnyska 6a w Warszawie.

Dowód: Wydruk z KRS, k-155-159

Na stronie internetowej www.geriamedica.pl, w dniu 16.11.2021 r. Geria Medica Sp. z o.o. podaje adres firmy w Gdańsku, ul. Piekarnicza 12 A . Jako rodzaj prowadzonej działalności wskazano na tej stronie internetowej m.in. pomoc przy odchudzaniu, w cukrzycy, oczyszczaniu. W KRS nie zidentyfikowano innej spółki z tym adresem.

Dowód: Wydruki ze strony internetowej: www.geriamedica.pl, k-163

Spółka prowadzi działalność leczniczą m.in. oferując konsumentom usługi zdrowotne w ramach zawartej umowy, której wzorzec został przez nią opracowany i wprowadzony do obrotu gospodarczego. Spółka podała, że prowadzi tę działalność od 18 marca 2019 r.

Z Księgi rejestrowej podmiotów medycznych prowadzonej przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie wynika, że rozpoczęcie zarejestrowanej działalności leczniczej przez Spółkę nastąpiło z dniem 01.07.2019 r.-data wpisu do rejestru.

Na dzień 16.11.2021 r. nie zidentyfikowano w Rejestrze Podmiotów wykonujących działalność leczniczą czynnej księgi rejestrowej o numerze 000000209812, dotyczącej wpisu Spółki jako podmiotu leczniczego- wydruki z rejestru.

Dowód: k-160-162

Spółka w ramach zawartej na opracowanym przez nią wzorcu Umowy świadczyła usługi medyczne w oparciu o wybrany przez konsumenta pakiet, za który uiszcza on stosowną opłatę. Umowa zawierana jest na 12, 24 lub 48 miesięcy.

Realizacja zakupionego przez konsumenta pakietu medycznego następowała w placówkach medycznych własnych Spółki, które prowadziły działalność leczniczą lub w ramach umowy zawartej przez Spółkę z Partnerem Medycznym (inna placówka medyczna, do której kierowany był pacjent w ramach wykupionego pakietu medycznego). Wartość pakietów medycznych wynosiła nawet 14 200 zł na 48 miesięcy.

Umowy, których przedmiotem jest świadczenie usług medycznych w ramach zakupu wybranego przez konsumenta pakietu medycznego podpisywane były na terenie całego kraju, na organizowanych przez Spółkę spotkaniach.

Dowód: k-47-50

W trakcie prowadzonego postępowania wyjaśniającego pozyskano jeden oryginał umowy o świadczenie usług zdrowotnych podpisanej z konsumentem w dniu 26.06.2019 r. w Opolu. Umowa została podpisana z wykorzystaniem wzorca umowy pozyskanego od Spółki.

Dowód: k-51-54

W stosowanym przez Spółkę wzorcu Umowy znajdują się następujące postanowienia:

1. § 1 ust. 3 wzorca Umowy: *Geria Medica zastrzega sobie prawo do zmiany wykazu placówek oraz Partnerów Medycznych w trakcie obowiązywania umowy z poniżej przedstawionych powodów:*

- m) rozwiązanie umowy z Partnerem Medycznym,*
- n) czasowe wstrzymanie działalności przez placówkę Partnera Medycznego,*
- o) wykreślenia Partnera Medycznego z właściwego rejestru, w całości lub części,*
- p) ogłoszenie o likwidacji, przekształceniu lub upadłości Partnera Medycznego.*

w związku z postanowieniem:

Uut. 4: *Strony uzgadniają, że zmiana w wykazie placówek Geria Medica oraz Partnerów Medycznych nie stanowi zmiany Umowy;*

2. § 3 ust. 2 wzorca Umowy- *Jeżeli żadna ze Stron nie wypowie Umowy na co najmniej 3 (trzy) miesiące przed upływem okresu obowiązywania Umowy, Umowa ulega automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony. Po tym okresie Geria Medica nadal zobowiązana będzie do realizacji świadczeń w zakresie określonym w wybranym przez Pacjenta Pakiecie Medycznym, a Pacjent zobowiązany będzie do comiesięcznego (do 5 dnia każdego miesiąca) uiszczania wynagrodzenia z tytułu realizacji świadczeń zdrowotnych w wysokości..... na wskazany przez Geria Medica numer rachunku bankowego;*

3. § 3 ust. 3 wzorca Umowy- *W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta Umowy bez ważnej przyczyny przed upływem okresu wskazanego w Umowie Geria Medica przysuguje względem Pacjenta roszczenie o zapłatę kary umownej należnej w terminie 3 (trzy) dni od dnia rozwiązania Umowy oraz zwrot poczynionych do dnia wypowiedzenia Umowy wydatków oraz części wynagrodzenia jaka odpowiada wykonanym przez Geria Medica czynnościom składającym się na świadczenie. Wysokość kary umownej, o której mowa w § 3 ust. 3 wynosi odpowiednio: 1500 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w I roku, 1200 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w II roku, 1000 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w III roku, 500 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w IV roku jej obowiązywania.*

Dowód: k-48

Spółka pismem z dnia 2 grudnia 2021 r., wysłanym na adres rejestrowy z KRS, została poinformowana o zakończeniu zbierania materiału dowodowego.

Spółka skorzystała nie skorzystała z prawa do zapoznania się z aktami sprawy.

Ocena prawna ustalonych faktów

Naruszenie interesu publicznego

Stosownie do przepisu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275; dalej jako uokik), ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana jest w ramach działań Prezesa Urzędu w interesie publicznym. Ingerencja Prezesa Urzędu ma na celu ochronę interesów zbiorowości, a nie poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy działania przedsiębiorcy godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku, zaburzając jego prawidłowe funkcjonowanie.

W ocenie Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publiczny, gdyż wiąże się z ochroną praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów, którzy byli lub mogli być narażeni na negatywne skutki stosowanych przez Spółkę niedozwolonych postanowień umownych, tj. konsumentów, którzy mogli stać się klientami Spółki, biorąc udział w organizowanych przez Spółkę spotkaniach, a następnie zawrzeć z nią umowę o świadczenie usług zdrowotnych w oparciu o przedmiotowy wzorzec. Zakwestionowane działania Spółki nie dotyczą interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i niedający się porównać z innymi, ale kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wynika z faktu posługiwania się przez Spółkę wzorcem umowy przy oferowaniu im abonamentów medycznych na określony w umowie czas. Należy przy tym mieć na uwadze fakt, że Spółka zawierała z konsumentami umowy w oparciu o przedmiotowy wzorzec na terenie całego kraju.

Zatem stosowane przez Spółkę niedozwolone postanowienia umowne, zawarte we wzorcu Umowy mogły rażąco naruszyć interesy nieograniczonego kręgu konsumentów - każdego aktualnego i potencjalnego klienta.

W niniejszej sprawie uzasadnione zatem było podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Status przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 4 pkt 1 uokik pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. 2021 r. poz. 162). Jednocześnie art. 4 ust. 1 Prawa przedsiębiorców stanowi, że przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Stosownie natomiast do art. 3 ww. ustawy, działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Spółka jest osobą prawną prowadzącą działalność gospodarczą na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000481368, w związku z tym posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu wyżej wymienionej ustawy.

W konsekwencji również w świetle przepisów uokik Spółka dysponuje statusem przedsiębiorcy (zgodnie z art. 4 pkt 1 uokik).

Zakaz stosowania we wzorcach umów niedozwolonych postanowień umownych

Zgodnie z art. 23a uokik, zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 k.c. Zgodnie z powoływanym w art. 23a uokik przepisem art. 385¹ § 1 k.c., postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to

postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Głównymi przesłankami uznania danego postanowienia umowy za niedozwolone jest stwierdzenie, iż:

- postanowienie to kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy,
- postanowienie nie określa głównych świadczeń stron, w tym ceny lub wynagrodzenia, chyba że zostały sformułowane w sposób niejednoznaczny,
- postanowienie nie zostało z konsumentem uzgodnione indywidualnie.

Dla uznania danego postanowienia umowy jako niedozwolonego, przesłanki sprzeczności z dobrymi obyczajami i rażącego naruszenia interesów konsumenta muszą zachodzić równocześnie. Z reguły rażące naruszenie interesu konsumenta jest naruszeniem dobrych obyczajów, ale nie zawsze zachowanie sprzeczne z dobrymi obyczajami rażąco narusza ten interes (por. wyrok SN z 13 października 2010 r., I CSK 694/09).

Kompetencja do uznania danego postanowienia za abuzywne należy do Prezesa Urzędu na podstawie art. 23b ust. 1 uokik. Zgodnie z tym przepisem, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a uokik. W decyzji Prezes Urzędu przytacza treść postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolone. Decyzja ta po uprawomocnieniu, zgodnie z art. 23d uokik, ma skutek wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji.

Sprzeczność z dobrymi obyczajami

Poprzez dobre obyczaje rozumiemy pewien powtarzalny wzorzec zachowań, który jest aprobowany przez daną społeczność lub grupę. Są to pozaprawne normy postępowania, którymi przedsiębiorcy winni się kierować. Ich treści nie da się określić w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tym praktykami życia gospodarczego. W kontekście ochrony interesów konsumentów, dobre obyczaje to w szczególności normy postępowania polegające na nienadużywaniu, w stosunku do słabszego uczestnika obrotu, posiadanej przewagi ekonomicznej.

Pomocne przy ocenie abuzywnego charakteru postanowienia wzorca umowy może być dokonanie testu weryfikacji „przyzwoitości” danej klauzuli. Należy w związku z tym zbadać, czy oceniane postanowienie wzorca umowy jest sprzeczne z ogólnym wzorcem zachowań przedsiębiorców wobec konsumentów. Wymaga to ustalenia, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w braku takiej klauzuli lub przy zastosowaniu istniejących przepisów o charakterze dyspozytywnym. Jeżeli konsument byłby - na podstawie ogólnych przepisów - w lepszej sytuacji, gdyby konkretnego postanowienia wzorca nie było, należy przyjąć, że może ono mieć charakter abuzywny [por. wyrok Sądu Najwyższego (dalej: SN) z 19 marca 2007 r., III SK 21/06].

Dobre obyczaje pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny, sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności (...), czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania (por. K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, Warszawa 2002 r.). W stosunkach z konsumentami „dobry obyczaj” powinien wyrażać się we właściwym informowaniu o przysługujących uprawnieniach,

niewykorzystywaniu pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów. Działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku (*por. wyrok SN z dnia 13 lipca 2005 r., sygn. akt I CK 832/04*).

Rażące naruszenie interesów konsumenta

Daną klauzulę będzie można uznać za abuzywną, kiedy umowne ukształtowanie praw i obowiązków konsumenta rażąco narusza jego interesy. Generalnie można przyjąć, iż chodzi tu o sytuacje, w których w sposób rażąco naruszona została równowaga interesów stron umowy i to przez to, iż jedna z nich wykorzystwała swoją przewagę, układając ogólne warunki lub wzorce umowne. Pojęcie „interesów” konsumenta należy interpretować szeroko, nie tylko jako niekorzystne ukształtowanie jego sytuacji ekonomicznej. Należy tu uwzględnić także takie aspekty, jak niedogodności organizacyjne, stratę czasu, dezorganizację, wprowadzenie w błąd, nierzetelne traktowanie, czy naruszenie prywatności konsumenta (*por. wyrok SN z dnia 8 czerwca 2004 r., sygn. akt I CK 635/03*).

Interpretacji, kiedy mamy do czynienia z rażącym naruszeniem interesów konsumenta, a kiedy tylko ze zwykłym, nie można sprowadzać do kategorii czysto ekonomicznej, gdyż nie chodzi tu o kryteria rachunkowe, a więc porównanie pieniężnej wartości świadczeń. Określenie „rażąco” należy odnieść do znacznego odbiegania przyjętego uregulowania od zasad uczciwego (słusznego) wyważenia praw i obowiązków. Za tego typu zasady konstruujące modelowe (optymalne) ukształtowanie praw i obowiązków umownych stron traktowane są przepisy ustawowe o charakterze dyspozytywnym. Stąd też nie jest możliwe ustalenie pewnych ogólnych kryteriów, których spełnienie w każdej sytuacji automatycznie prowadzić będzie do uznania, że interesy danego konsumenta zostały rażąco naruszone. Oznacza to, że ocena, czy postanowienia zawartej umowy rażąco naruszają interesy konsumenta, powinna być dokonywana *in concreto*, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danego przypadku. W związku z tym pojęcie „rażącego naruszenia interesów konsumenta” można utożsamiać z istotną i nieusprawiedliwioną dysproporcją praw i obowiązków na jego niekorzyść. Ponadto, przy określaniu stopnia naruszenia interesów konsumenta należy stosować nie tylko kryteria obiektywne (np. wielkość poniesionych czy grożących strat), lecz również względy subiektywne związane bądź to z przedsiębiorcą (np. renomą firmy), bądź to z konsumentami, np. seniorzy, dzieci (*por. wyrok SA w Warszawie z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt VI ACa 1733/13; wyrok SOKiK z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt XVII AmC 2615/14*).

Podsumowując, obie wskazane w art. 385¹ § 1 k.c. formuły prawne (tj. dobre obyczaje oraz rażące naruszenie interesów konsumentów) służą do oceny tego, czy standardowe klauzule umowne zawarte we wzorcu umowy, przekraczają określone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta.

Postanowienia określające główne świadczenia stron

Przez pojęcie „głównych świadczeń stron” należy zasadniczo rozumieć elementy przedmiotowo istotne (*essentialia negotii*) umowy, które przyjmowane są przez strony na zasadzie wyraźnego, a nie domniemanego konsensusu, co wskazuje na indywidualne uzgodnienie treści tych postanowień. Nie ulega wątpliwości, że w praktyce są to postanowienia określające cenę oraz przedmiot świadczeń stron umowy. Za postanowienia określające świadczenia główne stron nie są natomiast uznawane postanowienia dotyczące świadczeń ubocznych, np. odsetki za opóźnienie, lub klauzule, które wywierają wpływ na wysokość świadczenia głównego, np. klauzule waloryzacyjne (*por. wyrok SOKiK z 1 marca 2007 r., XVII AmC 12/06*). Jak podkreśla się w orzecznictwie SN, pojęcie głównych świadczeń

stron należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy. Ustawodawca posłużył się bowiem terminem „postanowienia określające główne świadczenia stron”, a nie zwrotem „dotyczące” takiego świadczenia, który ma szerszy zakres (por. wyrok SN z 8 czerwca 2004 r., I CK 635/03).

W niniejszej sprawie głównym świadczeniem po stronie Spółki jest zorganizowanie dostępu do usług, o których mowa w oferowanych przez nią pakietach medycznych, a po stronie konsumenta zapłata wynagrodzenia za zakupiony pakiet. Natomiast kwestionowane postanowienia wzorca Umowy dotyczą kwestii związanych z wypowiedzeniem umowy: określają termin w jakim konsument powinien złożyć wypowiedzenie oraz konsekwencje braku jego dochowania; jednostronnie ograniczają prawo do wypowiedzenia umowy (wypowiedzenie umowy tylko z ważnej przyczyny). Przyznają Spółce prawo do zmiany jej placówek medycznych, za pośrednictwem których realizuje swoje usługi jednocześnie uznając, że taka zmiana nie może być powodem rezygnacji z świadczonych przez Spółkę usług. Kwestionowane postanowienia nie dotyczą zatem głównych świadczeń stron.

Przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia

Przepis art. 385¹ § 3 k.c. nakazuje uznać za nieuzgodnione indywidualnie „*te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu.*”

W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta”. Dokonanie oceny, czy postanowienie było indywidualnie negocjowane wymaga zatem zbadania okoliczności związanych z procesem kontraktowania. Jeśli przy zawieraniu umowy postanowienia nie były między stronami negocjowane, zostały przez przedsiębiorcę ustalone jednostronnie i konsument nie miał rzeczywistego wpływu na ich treść, to należy uznać, że nie były indywidualnie uzgodnione. Taka sytuacja ma miejsce, gdy przedsiębiorca w obrocie z konsumentami posługuje się ogólnie ustalonymi wzorcami umowy (wtedy gdy postanowienie jest zawarte we wzorcu umowy).

W przypadku postępowania w sprawie uznania postanowienia za niedozwolone przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia nie ma znaczenia wobec abstrakcyjnego charakteru kontroli postanowienia wzorca umowy. Prezes Urzędu nie bada w niniejszym postępowaniu konkretnych stosunków istniejących pomiędzy kontrahentami, ale wzorzec i treść hipotetycznych stosunków, jakie powstałyby pomiędzy Spółką a potencjalnym konsumentem. Nie ma zatem znaczenia, czy jakaś konkretna umowa była między stronami negocjowana ani nawet czy wzorzec był, czy też nie był, zastosowany przy zawieraniu jakiegokolwiek konkretnej umowy. Kontrola ta ma bowiem charakter oceny *ex ante* i obejmuje wzorzec, nie zaś konkretną umowę. Istotny jest zatem fakt, że Spółka wprowadziła oceniany wzorzec do obrotu poprzez wystąpienie z ofertą zawarcia umowy z jego wykorzystaniem.

Mając na uwadze, iż Spółka w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w stosunkach z konsumentami, posługiwała się wzorcem Umowy o świadczenie usług zdrowotnych, Prezes Urzędu uznał, że zakwestionowane postanowienia stosowane przez Spółkę są postanowieniami wzorca umowy, który nie był indywidualnie negocjowany z konsumentami.

Klauzule szare

Katalog przykładowych klauzul abuzywnych, określony w art. 385³ k.c., zawiera najbardziej typowe i znane z praktyki obrotu postanowienia naruszające równowagę kontraktową stron. Samo jednak zamieszczenie klauzuli wśród postanowień wymienionych w omawianym katalogu nie powinno przesądzać automatycznie o jej niedozwolonym charakterze. Nie jest bowiem wykluczone, iż konkretna klauzula, mimo iż objęta listą, nie ma niedozwolonego charakteru. W konkretnym przypadku może się okazać, iż nie prowadzi ona do rażącego

naruszenia interesów konsumentów. Dlatego też katalog klauzul zawarty w art. 385³ k.c. należy traktować jako listę tzw. klauzul szarych.

Jak wynika z orzecznictwa SN, postanowienie umowy, które zostało umieszczone w przykładowym katalogu nieuczciwych postanowień umownych nie jest *per se* nieuczciwym postanowieniem umowy. Treść tego katalogu nie przesądza statusu danego postanowienia jako niedozwolonego postanowienia umownego (postanowienia wzorca umowy). Wykaz ten należy kwalifikować jako swoistą wskazówkę co do rodzaju postanowień, które mogą budzić zastrzeżenia z punktu widzenia ich zgodności z interesami i uprawnieniami konsumentów (*por. wyrok SN z 11 października 2007 r., sygn. akt III SK 19/07*).

Ocena prawna wskazanych w pkt I. sentencji decyzji postanowień stosowanych przez Spółkę we wzorcu Umowy.

Ad pkt I.1. sentencji.

§ 1 ust. 3 wzorca Umowy o treści: *Geria Medica zastrzega sobie prawo do zmiany wykazu placówek oraz Partnerów Medycznych w trakcie obowiązywania umowy z poniżej przedstawionych powodów:*

- q) rozwiązanie umowy z Partnerem Medycznym,*
- r) czasowe wstrzymanie działalności przez placówkę Partnera Medycznego,*
- s) wykreślenia Partnera Medycznego z właściwego rejestru, w całości lub części,*
- t) ogłoszenie o likwidacji, przekształceniu lub upadłości Partnera Medycznego.*

w związku z postanowieniem:

ust. 4: *Strony uzgadniają, że zmiana w wykazie placówek Geria Medica oraz Partnerów Medycznych nie stanowi zmiany Umowy.*

W pierwszej kolejności należy wskazać, że oferowaną przez Spółkę umowę należy kwalifikować jako umowę o świadczenie usług zawieraną na czas oznaczony, do których to umów stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Cywilnego o zleceniu.

Oferowana przez Spółkę umowa była zawierana na czas oznaczony, tj. okres 12, 24 bądź 48 miesięcy. Wskutek zakupu oferowanego przez Spółkę abonamentu medycznego, konsument uzyskiwał dostęp do usług współpracujących z nią placówek medycznych.

Ich wykaz (ilość, rodzaj, położenie, etc.) mógł być jednym z głównych czynników wpływających na jego decyzję co do zawarcia umowy. Zawierając umowę, konsument godził się na warunki, jakie obowiązują go w chwili jej podpisywania. Dlatego też w ocenie Prezesa Urzędu zmiana placówek - za pośrednictwem których Spółka realizuje świadczenia w ramach umowy, która jest zawierana na czas oznaczony - może mieć miejsce, w przypadku gdy konsument zostanie prawidłowo o tym poinformowany oraz zostanie mu przyznana bezpłatna możliwość rozwiązania kontraktu z powodu takiej zmiany. W ocenie Prezesa Urzędu zmiana w wykazie placówek partnerów medycznych stanowi zmianę umowy, która powinna uprawniać konsumenta do jej bezkosztowego rozwiązania w przypadku nie przyjęcia nowego warunku.

W przypadku braku przedmiotowego postanowienia w umowie, zmiana placówki medycznej w wykazie placówek partnerów medycznych Spółki stanowiłaby zmianę jej warunków, co wiązałoby się z obowiązkiem Spółki uzyskania na taką zmianę zgody konsumenta i umożliwiałoby stosowną reakcję w przypadku uznania przez niego proponowanych zmian za niekorzystne.

W ocenie Prezesa Urzędu, okoliczności, z powodu których dochodzi do zmiany placówek medycznych, które wskazane zostały w zakwestionowanym postanowieniu, pozostają bez znaczenia dla uznania przedmiotowego postanowienia za abuzywne. Wystąpienie różnych

okoliczności związanych ze zmianą placówki medycznej na inną aniżeli wskazana przez konsumenta w umowie, związane jest z ryzykiem prowadzenia działalności gospodarczej Spółki, które to Spółka przetrzuca przedmiotowym postanowieniem na konsumenta. Należy dodać, że Prezes Urzędu ma świadomość, iż mogą wystąpić sytuacje, w których zerwanie współpracy z placówką medyczną nie zależy od Spółki np. likwidacja partnera medycznego, jednak o każdym takim przypadku Spółka powinna poinformować konsumentów i przyznać im prawo do bezkosztowego rozwiązania umowy w razie, gdyby zmianę uznali za niekorzystną dla siebie. Natomiast w stosowanym przez Spółkę wzorcu Umowy brak jest postanowień, które zobowiązywałyby Spółkę do przekazania w tym zakresie informacji oraz dawałyby w tej sytuacji konsumentowi możliwość nieodpłatnego wycofania z zawartego ze Spółką kontraktu.

Spółka pobierała od konsumentów całość wynagrodzenia za oferowany przez nią abonament medyczny z chwilą zawarcia umowy, w związku z tym w przypadku rozwiązania kontraktu, przed upływem czasu na jaki został zawarty, strony mogłyby dokonać stosownych rozliczeń, poprzez zapłatę lub zwrot wynagrodzenia, w zakresie zrealizowanych świadczeń. Takie rozwiązanie jest przewidziane przepisami prawa, stosownie bowiem do 746 § 1 k.c. *dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie, powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę.*

Natomiast jednostronna zmiana przez Spółkę placówki medycznej w wykazie partnerów medycznych może skutkować ograniczeniem dostępu, czy też uniemożliwieniem konsumentowi skorzystania ze świadczenia zdrowotnego, do którego Spółka zobowiązała się zapewnić dostęp w ramach zawartej umowy.

Należy przy tym zauważyć, że oferta Spółki skierowana była przede wszystkim do osób starszych 50+, które ze względu na predyspozycje fizyczne, tj. pogarszający się stan zdrowia, mogły mieć trudności ze swobodnym przemieszczaniem się. W świetle powyższego nie można wykluczyć, że ze względu na niewielką odległość do danej placówki medycznej, czy dobre połączenie komunikacyjne, konsument uznawał ofertę Spółki za szczególnie atrakcyjną i w konsekwencji decydował się na zawarcie umowy. Tym samym usunięcie w przyszłości takiej placówki z wykazu partnerów medycznych może w praktyce uniemożliwiać lub utrudniać korzystanie konsumentowi z zakupionego pakietu medycznego. Należy również mieć na uwadze fakt, że w danej, znajdującej się w ofercie Spółki, placówce medycznej mogą przyjmować specjaliści, których konsument może darzyć zaufaniem i z których usług stale korzysta. Zmiana w wykazie placówek medycznych mogłaby spowodować, że konsument straci możliwość korzystania z pomocy konkretnego lekarza, natomiast korzystaniem z usług innych nie będzie już zainteresowany. Dlatego też jednostronna zmiana placówki medycznej w wykazie partnerów medycznych Spółki stanowi istotną zmianę świadczenia, do którego zobowiązała się ona poprzez zawarcie z konsumentem umowy. Należy przy tym wskazać, że omawiane postanowienie może prowadzić do sytuacji, w której liczba placówek medycznych Spółki mogłaby zostać w znaczący sposób zredukowana, natomiast konsument nadal pozostanie związany umową, ponosząc pełne świadczenie na rzecz Spółki, a nie mogąc korzystać z usług wybranej placówki medycznej.

Ponadto kwestionowane postanowienie nie nakłada na Spółkę obowiązku informowania konsumentów o zachodzących zmianach w wykazie placówek medycznych.

W konsekwencji, konsument nie uzyskuje rzetelnej informacji na temat warunków umowy aktualnie go obowiązujących, co do możliwości skorzystania z danej placówki. Należy wskazać, że Spółka w stosowanym przez siebie wzorcu Umowy jedynie wskazała, że aktualna

lista placówek współpracujących dostępna jest na stronie internetowej Spółki oraz za pośrednictwem kontaktu telefonicznego ze Spółką.

W przedmiotowej sprawie za dobry obyczaj należy uznać sytuację, w której Spółka właściwie informuje konsumentów o zmianie warunków umowy i w związku z tym umożliwia im stosowną reakcję, w przypadku uznania przez konsumenta proponowanych zmian za niekorzystne, w tym zapewnia możliwość bezkosztowego wycofania się z zawartego ze Spółką kontraktu. Natomiast Spółka nie przewidziała w stosowanym przez siebie wzorcu Umowy rozwiązań, które umożliwiałyby konsumentowi stosowną reakcję w przypadku zmiany w wykazie placówek medycznych, wręcz wyłączyła przedmiotowym postanowieniem możliwość rozwiązania umowy z tego powodu - § 1 ust. 4 wzorca Umowy. W przypadku braku możliwości świadczenia usług na dotychczasowych warunkach konsument mógłby bez ponoszenia ewentualnych konsekwencji finansowych wypowiedzieć umowę, uznając zmianę placówki medycznej za ważny powód do wypowiedzenia umowy (Spółka ograniczyła możliwość wypowiedzenia umowy do wystąpienia ważnych powodów).

W ocenie Prezesa Urzędu, zamieszczenie przez Spółkę we wzorcu Umowy postanowienia § 1 ust. 3 w zw. z § 1 ust. 4 wzorca Umowy, z którego wynika, że zmiana placówek medycznych za pośrednictwem, których Spółka świadczy swoje usługi nie stanowi zmiany umowy - przy braku postanowienia nakładającego obowiązek informowania konsumentów o zmianie w wykazie placówek partnerów medycznych - utrudnia, a nawet uniemożliwia konsumentom korzystanie z usług wynikających z oferowanej przez Spółkę umowy. Jednocześnie wyłączona zostaje możliwość rozwiązania umowy z tego powodu. Należy zatem uznać kwestionowane postanowienie umowne, za rażąco naruszające interesy ekonomiczne konsumentów.

W świetle powyższego przedmiotowe postanowienie narusza zakaz stosowania we wzorcu Umowy zawieranej z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, ponieważ kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. W związku z tym omawiane postanowienie należy uznać za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Mając na względzie ww. okoliczności, należało orzec, jak w pkt I.1. sentencji decyzji.

Ad pkt I.2. sentencji.

§ 3 pkt 2 wzorca Umowy o treści: *Jeżeli żadna ze Stron nie wypowie Umowy na co najmniej 3 (trzy) miesiące przed upływem okresu obowiązywania Umowy, Umowa ulega automatycznemu przedłużeniu na czas nieoznaczony. Po tym okresie Geria Medica nadal zobowiązana będzie do realizacji świadczeń w zakresie określonym w wybranym przez Pacjenta Pakiecie Medycznym, a Pacjent zobowiązany będzie do comiesięcznego (do 5 dnia każdego miesiąca) uiszczania wynagrodzenia z tytułu realizacji świadczeń zdrowotnych w wysokości na wskazany przez Geria Medica numer rachunku bankowego.*

Jak już wyżej wskazano, Spółka zawierała umowy na czas określony tzn. rok, dwa i cztery lata (czyli 12, 24 i 48 miesięcy). Z przytoczonego postanowienia wynika, że były one automatycznie przedłużane na czas nieoznaczony, jeśli żadna ze stron umowy nie wypowiedziała jej co najmniej na 3 miesiące przed upływem czasu, na jaki ją zawarto.

W ocenie Prezesa Urzędu, mając na względzie charakter oferowanej przez Spółkę umowy, tj. świadczenie usług zdrowotnych zawieranej na czas oznaczony, obciążanie konsumenta obowiązkiem podejmowania działań, na co najmniej 3 miesiące przed końcem umowy, mających na celu niedopuszczenie do automatycznego przekształcenia zawartej umowy w umowę na czas nieoznaczony, tj. złożenia dodatkowego oświadczenia, celem uniknięcia związania się kolejną umową, nie znajduje uzasadnienia.

Należy wskazać, że zawierając umowę ze Spółką konsument godził się na uiszczenie konkretnej ceny za uzyskanie dostępu do świadczeń medycznych w ramach wybranego

pakietu medycznego oferowanego przez Spółkę, przy czym czas „utrzymywania gotowości do ich realizacji” również został ściśle określony w umowie (§ 3 ust. 1 wzorca Umowy).

W niniejszej sprawie za dobry obyczaj należy uznać stworzenie konsumentowi w przypadku zbliżającego się terminu wygaśnięcia umowy, w sytuacji gdy konsument jest zainteresowany jej kontynuowaniem, możliwości zawarcia kolejnej umowy/przedłużenia dotychczasowej wskutek wyrażenia woli jej zawarcia (a nie wskutek braku aktywności z jego strony). Należy przy tym podkreślić, że ustanowiony przez Spółkę termin ewentualnego wypowiedzenia umowy przez konsumenta - co najmniej trzy miesiące przed upływem okresu obowiązywania umowy - należy również uznać, za naruszający dobre obyczaje ze względu na to, że jest on zbyt długi. Możliwość zakończenia istnienia łączącego strony stosunku prawnego powinna mieć miejsce bez konieczności wykonywania przez konsumenta dodatkowych obowiązków nałożonych jednostronnie przez przedsiębiorcę (silniejszą stronę stosunku prawnego) i w korzystnym dla konsumenta terminie.

Należy przy tym wskazać, iż w ocenie Prezesa Urzędu, Spółka traktując w sposób rzetelny swoich kontrahentów powinna informować ich o zbliżającym się zakończeniu trwania umowy i przygotować nową (lub kontynuację obecnej), być może korzystniejszą ofertę na kolejny okres. To Spółka, jako profesjonalista, powinna dbać o swoich klientów i podejmować działania w celu ich „zatrzymania”, kierując się ich wygodą, nie zaś z góry narzucając im nową umowę na czas nieokreślony.

Jednocześnie Spółka nie uregulowała w umowie, w jaki sposób „nowa” umowa mogłaby zostać przez konsumenta wypowiedziana lub rozwiązana. W konsekwencji tego nadal w ramach umowy obowiązuje postanowienie, zgodnie z którym konsument - ponownie związany umową (już na czas nieokreślony) - mógł ją wypowiedzieć tylko w przypadku zaistnienia ważnych przyczyn, bowiem Spółka zastrzegła sobie możliwość wypowiedzenia przez konsumenta umowy tylko w takiej sytuacji (§ 3 ust. 3 wzorca Umowy).

Wskazać należy, że konsument rozważający podpisanie umowy na czas określony, kończący się za dwa lub cztery lata, nie zastanawia się nad sposobem jej rozwiązania, ale jest skoncentrowany na wyborze okresu jej obowiązywania i wysokości kosztów z tym związanych. Dlatego nakładanie na niego obowiązku podjęcia aktywności - w zakresie wypowiedzenia umowy przed zakończeniem czasu jej obowiązywania, może prowadzić do sytuacji, w której umowa będzie wiązała konsumenta wbrew jego woli. Konsument musi bowiem pamiętać o tym, aby przed upływem 21 miesięcy od zawarcia umowy na 2 lata lub 45 miesięcy od zawarcia umowy na 4 lata, skutecznie ją wypowiedzieć. Ponadto, termin ewentualnego wypowiedzenia umowy przez konsumenta - co najmniej trzy miesiące przed upływem okresu jej obowiązywania - sam w sobie narusza dobre obyczaje z uwagi na fakt, iż jest zbyt długi. W ocenie Prezesa Urzędu w przypadku zawarcia kontraktu na dłuższy okres konsument może nie pamiętać jaki model przedłużenia umowy został mu narzucony przez Spółkę. Może być to dotkliwie w szczególności w stosunku do konsumentów - seniorów.

Przedmiotowym postanowieniem Spółka, wykorzystując silniejszą pozycję przedsiębiorcy i będąc autorem wzorca Umowy, przewidziała rozwiązanie, które w oczywisty sposób realizowało jej interes (przedłużenie obowiązywania umowy), jednocześnie w rażący sposób naruszając interesy konsumenta, poprzez obarczenie go konsekwencjami pilnowania terminów i wymuszania na nim czynnego zachowania, w celu przeciwdziałania automatyzmowi przedłużenia dotychczasowej umowy. Co więcej, Spółka ograniczyła złożenie wymaganego oświadczenia do wypowiedzenia na co najmniej 3 miesiące przed upływem okresu obowiązywania umowy.

W związku z powyższym wskutek stosowania kwestionowanego postanowienia sytuacja konsumenta kształtuje się gorzej, aniżeli w przypadku, gdyby umowa zawarta na czas oznaczony wygasła z upływem wskazanego w niej terminu. Stan, w którym to konsument ponosi ryzyko i ciężar uwolnienia się od umowy, która ze swej istoty powinna była rozwiązać się w określonym terminie, należy ocenić jako rażąco naruszający interesy konsumenta

i pozostający w sprzeczności z dobrym obyczajem, który w niniejszej sprawie przejawia się w zapewnieniu konsumentowi możliwości zakończenia łączącego go z przedsiębiorą stosunku prawnego w terminie, na jaki zawarł on umowę, tj. bez konieczności wykonywania przez konsumenta dodatkowych czynności - mających na celu niedopuszczenie do automatycznego przedłużenia umowy oraz proponowaniu konsumentowi możliwości zawarcia kolejnej (lub przedłużenia już obowiązującej) wskutek wyrażenia jego woli (a nie w wyniku braku aktywności z jego strony). Wskazane wyżej postanowienie narusza ekonomiczne interesy konsumentów obligując do ponoszenia kosztów zawarcia kolejnej umowy, którą konsument może być nie zainteresowany, a która nie wygasta wskutek upływu czasu na jaki została zawarta.

Tym samym postanowienie § 3 ust. 2 wzorca Umowy stanowi niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec, jak w pkt I.2 sentencji decyzji.

Ad punktu I.3. sentencji decyzji.

§ 3 ust. 3 wzorca Umowy o treści: *W przypadku wypowiedzenia przez Pacjenta Umowy bez ważnej przyczyny przed upływem okresu wskazanego w Umowie Geria Medica przysługuje względem Pacjenta roszczenie o zapłatę kary umownej należnej w terminie 3 (trzy) dni od dnia rozwiązania Umowy oraz zwrot poczynionych do dnia wypowiedzenia Umowy wydatków oraz części wynagrodzenia jaka odpowiada wykonanym przez Geria Medica czynnościom składającym się na świadczenie. Wysokość kary umownej, o której mowa w § 3 ust. 3 wynosi odpowiednio: 1500 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w I roku, 1200 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w II roku, 1000 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w III roku, 500 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w IV roku jej obowiązywania.*

W kwestionowanym postanowieniu Spółka przewiduje, że konsument wypowiadający umowę przed upływem terminu jej obowiązywania, powinien ponieść dodatkową opłatę za wykorzystane usługi oraz zapłacić karę umowną. Co więcej, Spółka przewiduje pobieranie powyższych opłat i kar bez względu na to, w jakiej wysokości pobrała już od konsumentów wynagrodzenie za sprzedany pakiet medyczny. Tymczasem, w przypadku rozwiązania umowy przez konsumenta, który zapłacił za pakiet wraz z zawarciem umowy na określony czas w niej wskazany, Spółka nie ponosi żadnej szkody. Ustalona przez nią cena pakietu przewiduje możliwość korzystania z usług medycznych w pełnym zakresie do końca trwania umowy, a więc w okresie dłuższym, niż okres jaki może upłynąć do wypowiedzenia umowy przez konsumenta. Podnieść należy, że przytoczone postanowienie może być także krzywdzące dla konsumentów, którzy do czasu wypowiedzenia umowy, zapłacili Spółce wprawdzie „niepełną” kwotę opłaty za pakiet medyczny, ale znacznie przewyższającą koszty poniesione przez Spółkę w związku z organizacją i wykonaniem usług, z których konsument skorzystał do czasu wypowiedzenia umowy.

Zgodnie z art. 385³ pkt 16 k.c. w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności nakładają wyłącznie na konsumenta obowiązek zapłaty ustalonej sumy na wypadek rezygnacji z zawarcia lub wykonania umowy. Z treści kwestionowanego postanowienia wynika, iż w przypadku wypowiedzenia przez pacjenta-konsumenta umowy bez ważnej przyczyny przed upływem okresu wskazanego w umowie, Spółce przysługuje względem konsumenta roszczenie o zapłatę kary umownej, której wysokość jest zależna od czasu trwania umowy. Treść tego postanowienia odpowiada definicji kary umownej wyrażonej w przepisie art. 483 § 1 k.c.

W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że kara umowna może dotyczyć tylko niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego. Judykatura stoi przy tym na stanowisku, że przy kwalifikowaniu zobowiązania niepieniężnego w rozumieniu art. 483 § 1 k.c. bierze się pod uwagę charakter prawny tych zobowiązań, które należą do essentiala negotii, a nie obowiązki pochodne, dodatkowe (por wyrok SN z dnia 19 grudnia 2000 roku,

sygn. akt: V CKN 171/00). W niniejszym stanie faktycznym obowiązek zapłaty ustalonej sumy na wypadek rezygnacji z wykonania umowy został nałożony wyłącznie na konsumenta.

W efekcie zapis ten prowadzi do nałożenia wyłącznie na konsumenta obowiązku zapłaty kwot: 1500 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w I roku, 1200 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w II roku, 1000 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w III roku, 500 zł w przypadku wypowiedzenia umowy w IV roku jej obowiązywania, nawet wówczas, gdy przedsiębiorca nie poczynił żadnych nakładów ani wydatków i nie poniósł żadnych kosztów w celu wykonania usługi. Postanowienie nie przewiduje przy tym analogicznych uprawnień dla konsumenta, nie wprowadza możliwości uzyskania zryczałtowanego odszkodowania (kary umownej) przez konsumenta, w przypadku np. braku możliwości realizacji umowy z winy Spółki, co powoduje, że uprawnienia stron nie są w tym zakresie równoważne. Postanowienie to, jako nieuzgodnione indywidualnie z konsumentem oraz nakładające wyłącznie na jedną stronę zobowiązania stałą kwotę kary umownej, rażąco narusza interesy konsumenta. Postanowienie nie gwarantuje, iż ustalone przez Spółkę kary umowne odpowiadają kosztom faktycznie przez nią poniesionym.

Za dobry obyczaj w niniejszym przypadku uznać należy zapewnienie równowagi stron w zawartym kontrakcie poprzez przyznanie dwóm stronom możliwości wypowiedzenia umowy i zwrot części świadczeń faktycznie poniesionych przez strony na realizację umowy do czasu jej rozwiązania.

Tymczasem z treści przedmiotowego postanowienia wynika, że konsument w przypadku wypowiedzenia umowy ponosi dodatkowe koszty w postaci kary umownej, bez względu na to, czy uiszczone przez niego opłaty w momencie zawarcia umowy wyczerpały poniesione przez Spółkę koszty jej realizacji. Sam natomiast nie ma takiego uprawnienia w stosunku do Spółki.

Zdaniem Prezesa Urzędu, przyznane sobie przez Spółkę prawo do pobrania ponownej opłaty za wykonane usługi oraz dodatkowej kary umownej nie jest niczym uzasadnione i narusza dobre obyczaje. Pobieranie opłat, o których mowa w ww. postanowieniu, byłoby uzasadnione wyłącznie w sytuacji, gdyby koszt świadczenia i organizacji usług, z których skorzystał konsument do dnia wypowiedzenia umowy, przewyższałby kwotę wniesionych przez niego opłat za nabyty pakiet.

Wskazać należy, że w świetle art. 385³ pkt 17 k.c., za niedozwolone postanowienie umowne należy uznać postanowienie, nakładające na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego. W ocenie Prezesa Urzędu wysokość kary umownej ustalona przez Spółkę może być uznana za zbyt wygórowaną, co może przesądzać o niedozwolonym charakterze tego postanowienia.

Ponadto Spółka zastrzegła także bardzo krótki okres na zapłatę kar umownych, co - pamiętając o wieku jej kontrahentów - w przypadku niektórych seniorów może być nie do spełnienia. Podkreślić przy tym również należy, iż Spółka nie przewidziała w stosunku do siebie żadnych kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Treść umowy nie zawiera regulacji na wypadek nienależytego wykonania umowy przez Spółkę i możliwości obciążenia jej przez konsumenta takimi karami umownymi. Oznacza to, że dysproporcja wzajemnych praw i obowiązków wynikających z umowy jest niewspółmierna. W niniejszej sprawie za dobry obyczaj należy uznać stworzenie konsumentowi możliwości wypowiedzenia umowy ze względu na istotne dla niego okoliczności bez ponoszenia dodatkowych obciążeń finansowych w postaci kar umownych i innych wydatków Spółki. Zauważyć należy, iż Spółka w momencie podpisania umowy otrzymuje całość wynagrodzenia za cały czas trwania tej umowy. W przypadku jej wcześniejszego rozwiązania przez konsumenta zatrzymuje pozostałą część kwoty uiszczonej przez konsumenta do dnia upływu terminu pierwotnego trwania umowy, zatem domaganie

się zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej narusza dobre obyczaje i ekonomiczne interesy konsumentów.

Reasumując, ww. postanowienie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumentów, w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., w zw. z art. 385³ pkt 16 i pkt 17 k.c.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec, jak w pkt I.3 sentencji decyzji.

Ad II. Wykonanie obowiązku, o którym mowa w pkt II sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 23b ust. 1 uokik, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a ww. ustawy. Zgodnie z ustępem 2 tego artykułu, w decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do:

- 1) poinformowania konsumentów, będących stronami umów zawartych na podstawie wzorców, o których mowa w ust. 1, o uznaniu za niedozwolone postanowień tego wzorca - w sposób określony w decyzji;
- 2) złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji.

Konsumentów, którzy zawarli ze Spółką umowy, w oparciu o wzorzec Umowy, którego postanowienia zostały zakwestionowane w pkt. I sentencji decyzji, ponoszą skutki zawarcia tych umów. Dlatego Prezes Urzędu, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, nałożył na Spółkę środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu stosowania we wzorcu umowy niedozwolonych postanowień umownych, określonych w punkcie I sentencji decyzji w postaci obowiązku skierowania listem poleconym - w terminie trzydziestu dni od daty uprawomocnienia się decyzji, informacji - do wszystkich konsumentów, którzy podpisali umowy na podstawie wzorca Umowy wskazanego w punkcie I decyzji oraz zamieszczenia na stronie internetowej Spółki oświadczenia informującego o wydanej decyzji.

Nałożenie na Spółkę ww. obowiązków, ma na celu poinformowanie konsumentów, iż Prezes Urzędu wydał decyzję zakazującą stosowania zakwestionowanych klauzul oraz uświadomi ich, że nie są zobowiązani do realizacji obowiązków wynikających z tych postanowień. Spełnienie przez Spółkę ww. obowiązku pozwoli konsumentom na dokonanie oceny ich sytuacji prawnej względem Spółki, w szczególności w zakresie podjęcia decyzji co do bezkosztowego wycofania się z zawartego kontraktu.

Ad. III.

Kara pieniężna za stosowanie niedozwolonych postanowień umownych opisanych w pkt I sentencji decyzji.

W pkt III sentencji decyzji, Prezes Urzędu na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 106 ust. 6 uokik nałożył na Spółkę kary pieniężne. Z art. 106 ust. 1 uokik wynika, że kara pieniężna za naruszenie zakazu określonego w art. 23a ustawy, ma charakter fakultatywny. O tym, czy w konkretnej sprawie zasadne jest nałożenie kary pieniężnej decyduje, w ramach uznania administracyjnego, Prezes Urzędu.

W tej sprawie Prezes Urzędu uznał za zasadne skorzystanie z przysługującego mu na mocy przepisów uokik uprawnienia do nałożenia kar pieniężnych za stosowanie niedozwolonych klauzul umownych, o których mowa w pkt I sentencji decyzji.

Zasady kalkulacji kary

Ustalenie wysokości kary pieniężnej ma charakter wieloetapowy. Ustalając wysokość nakładanej kary pieniężnej należy uwzględnić w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia, działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia (art. 111 ust. 1 pkt 1 uokik).

W dalszej kolejności należy rozważyć - stosowanie do art. 111 ust. 2 uokik - czy w sprawie występują okoliczności obciążające i łagodzące oraz jaki powinny one mieć wpływ na wysokość miarkowanej kary.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 3a uokik, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 23a ustawy. Art. 106 ust. 3 ww. ustawy, wskazujący sposób obliczania obrotu, przewiduje m.in. w pkt 1, że obrót oblicza się jako sumę przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat - w przypadku przedsiębiorcy sporządzającego taki rachunek na podstawie przepisów o rachunkowości.

Art. 106 ust. 5 ustawy stanowi przy tym, że w przypadku gdy przedsiębiorca w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary nie osiągnął obrotu lub osiągnął obrót w wysokości nieprzekraczającej równowartości 100.000 euro, Prezes Urzędu nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1 uwzględnia średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary. Z kolei art. 106 ust. 6 ustawy przewiduje, że w przypadku, gdy przedsiębiorca nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w ust. 5, lub gdy obrót przedsiębiorcy obliczony na podstawie tego przepisu nie przekracza równowartości 100.000 euro, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10.000 euro.

Spółka złożyła w urzędach skarbowych (*tajemnica skarbową*). (*tajemnica skarbową*) skutkuje przyjęciem, iż obrót ten był niższy niż 100 000 euro, a w związku z tym zastosowanie znajduje art. 106 ust. 6 uokik, zgodnie z którym w przypadku gdy przedsiębiorca nie osiągnął obrotu w okresie trzech lat obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary w nieprzekraczającej równowartości 100 000 euro, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10.000 euro.

Przeliczenie wartości euro oraz innych walut obcych na złote oraz wartości złotego na euro jest dokonywane według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru koncentracji lub nałożenia kary (art. 5 uokik).

Zgodnie z Tabelą A kursów średnich walut obcych, Tabela nr 255/A/NBP/2020 z dnia 31 grudnia 2020 r., średni kurs euro na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniósł 4,6148 zł. Oznacza to, że maksymalna wysokość kary w polskiej walucie może wynieść 46 148,00 zł.

Okoliczności naruszenia przepisów

Zdaniem Prezesa Urzędu, okoliczności niniejszej sprawy, przede wszystkim charakter stosowanych przez Spółkę klauzul i negatywne skutki w sferze ekonomicznych i pozaekonomicznych interesów konsumentów, jakie mogą one wywołać, wskazują na celowość zastosowania tego środka represji. Należy zwrócić uwagę, że przepisy uokik nie określają przesłanek, od których uzależnione byłoby podjęcie decyzji o nałożeniu kary. Ustawodawca wskazał jedynie w art. 111 uokik te okoliczności, które Prezes Urzędu ma obowiązek uwzględnić decydując o wymiarze kary pieniężnej. W ocenie Prezesa Urzędu, zasadnym jest wymierzenie kary pieniężnej z uwagi na cel prewencyjny, jak również cel

represyjny. Należy mieć na względzie okoliczność, iż stosowanie zakwestionowanych postanowień dotyczyło wzorca Umowy, na podstawie którego zawierano umowy głównie z seniorami, którzy często nie posiadają wystarczającej wiedzy o przysługujących im uprawnieniach wynikających z odpowiednich aktów prawnych. Z doświadczenia życiowego wynika, że jest to grupa konsumentów szczególnie wrażliwa, narażona na negatywne oddziaływanie przedsiębiorców, oferujących sprzedaż pakietów medycznych. Nałożenie kar pieniężnych służyć będzie zatem jako środek odstraszający Spółkę od stosowania podobnych działań w przyszłości (prewencja indywidualna). Kary pieniężne spełnią również funkcję represyjną, to znaczy stanowić będą dolegliwość dla Spółki uzasadnioną stwierdzeniem stosowania niedozwolonych postanowień umowy.

Rozstrzygnięcie o karach ma również być sygnałem dla innych profesjonalnych uczestników rynku świadczących podobne usługi, że tego typu działania będą oceniane jako naganne (prewencja ogólna).

Umyślność i nieumyślność działania przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 106 ust. 1 uokik, kara pieniężna może być nałożona w przypadku, gdy do naruszenia przepisów tej ustawy doszło co najmniej nieumyślnie. Ustawa dopuszcza zatem możliwość uznania, iż naruszenie przepisów ustawy może być dokonane nie tylko nieumyślnie, ale także umyślnie.

Chodzi zatem o ustalenie świadomości naganności swojego zachowania przez przedsiębiorcę lub też ustalenie powinności posiadania takiej świadomości

Jak wynika z powyższego, aby móc zarzucić przedsiębiorcy umyślność działania w zakresie stosowania klauzul niedozwolonych, musi on mieć świadomość, iż dana klauzula jest niedozwolona. Na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego spoczywa obowiązek dochowania należytej staranności przy ocenie zgodności ich działań z obowiązującymi przepisami prawa. Przedsiębiorca ustalając treść wzorców umów zawieranych z konsumentami powinien zbadać ich postanowienia pod kątem możliwości kształtowania praw i obowiązków konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami.

Spółka, jako profesjonalny uczestnik obrotu gospodarczego powinna zdawać sobie sprawę z tego, że stosowane przez nią klauzule są abuzywne. Przedsiębiorca przy konstrukcji wzorca umownego powinien, zdaniem Prezesa Urzędu, uwzględnić doktrynę, orzecznictwo i wpisy do Rejestru klauzul niedozwolonych dostępnego na stronie UOKiK, tak aby skonstruowany wzorzec umowny był zgodny z obowiązującym prawem. Spółka jednak pomimo tylu dostępnych źródeł wiedzy na temat postanowień niedozwolonych zawarła je we wzorcach umów stosowanych w obrocie z konsumentami.

Konieczność brania pod uwagę przestanki umyślności bądź nieumyślności w przypadku stosowania kar pieniężnych wynika bezpośrednio z art. 106 ust. 1 uokik.

Z tego względu nakładając kary pieniężne za stosowanie każdego z niedozwolonych postanowień wskazanych w pkt I sentencji decyzji, Prezes Urzędu uwzględnił całokształt okoliczności sprawy, które wskazują na umyślny charakter naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu stosowania we wzorcach umów postanowień niedozwolonych. W pierwszej kolejności należy wskazać, że negowane w niniejszej decyzji postanowienia zamieszczono w szczególnym rodzaju wzorca Umowy - sprzedaży pakietów medycznych. Oferta Spółki skierowana była do konsumentów w podeszłym wieku, z różnego rodzaju dolegliwościami problemami zdrowotnymi, zainteresowanych korzystaniem z opieki medycznej poza systemem publicznej opieki zdrowotnej. Osoby starsze charakteryzują się mniejszym, niż przeciętny, stopniem poinformowania, uwagi i ostrożności przy podejmowaniu decyzji dotyczącej umowy i nie mają należytego rozeznania przy ocenie działań przedsiębiorcy i skutków z nich wynikających. Łatwiej można wprowadzić je w błąd, efektem którego są pochopnie podejmowane przez nich niekorzystne decyzje. W ocenie Prezesa Urzędu, Spółka nie mogła nie mieć świadomości, iż zakwestionowane klauzule stawiają konsumenta

w gorszej pozycji, niż wynika to z obowiązujących przepisów prawa. Należy zauważyć, że wszystkie zakwestionowane niniejszą decyzją postanowienia umowy ograniczają prawo konsumenta do bezkosztowego wycofania się z łączącego go ze Spółką stosunku prawnego. W okolicznościach niniejszej sprawy trudno przyjąć, by przedsiębiorca nie zdawał sobie sprawy z ewidentnie negatywnych dla konsumentów skutków stosowanych przez siebie postanowień umownych.

W ocenie Prezesa Urzędu umieszczenie we wzorcu Umowy niedozwolonych postanowień umownych stanowiło jeden z elementów działań nakierowanych na osiągnięcie łatwego zysku kosztem konsumentów, mających prowadzić do zminimalizowania ryzyka odstąpienia od zawartej ze Spółką umowy i wprowadzenia dezinformacji konsumentów, co do posiadanych przez nich praw i obowiązków. Dla realizacji tych celów Spółka wykorzystwała swoją silniejszą pozycję, jako twórca wzorca, przewidując w nim rozwiązania, które w oczywisty sposób realizują jej interes, jednocześnie w rażący sposób naruszają interesy konsumenta.

Tym bardziej zatem działania Spółki należy uznać za umyślne.

W związku z powyższym przy ustalaniu wysokości każdej z trzech kar, Prezes Urzędu uznał, że naruszenie przez Spółkę zakazu z art. 23a miało charakter umyślny.

Uprzednie naruszenie

Zgodnie z przepisem art. 111 ust. 1 uokik, Prezes Urzędu, ustalając wysokość nakładanej kary pieniężnej, uwzględnia m.in. uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Dotychczas Prezes Urzędu nie wydał decyzji o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone wobec Spółki, a więc nie wystąpiła przesłanka uprzedniego naruszenia przepisów uokik.

Okres trwania naruszenia

Okolicznościami naruszenia, na które należy zwrócić uwagę są długotrwałość i stosowanie niedozwolonych postanowień w sposób systemowy.

W trakcie prowadzonego postępowania Prezes Urzędu kilkakrotnie wzywał Spółkę do przekazania wszystkich wzorców umów w ramach których Spółka oferowała konsumentom dostęp do świadczeń zdrowotnych, stosowanych od początku 2018 r. Spółka przekazała Prezesowi Urzędu analizowany wzorzec Umowy, wskazując że był jedynym jaki stosowała. Przedmiotowy wzorzec Spółka stosowała od 2018 r. Okres stosowania ww. postanowień należy zatem ocenić jako długotrwały. Ze względu na brak kontraktu ze Spółką nie było możliwości ustalenia czy postanowienia zakwestionowane w niniejszym postępowaniu są nadal przez nią stosowane, czy też nie. Z tego względu uznać należy brak okoliczności łagodzących w postaci zaniechania stosowania zakwestionowanych klauzul.

Stopień i skutki naruszenia (z uwzględnieniem natury naruszenia, działalności przedsiębiorcy będącej przedmiotem naruszenia i specyfiki rynku)

Przy ustaleniu wysokości kar należy rozważyć wagę omawianych naruszeń, która również winna być ustalana przez pryzmat szkodliwości danego naruszenia oraz skutków, które mają miejsce. W ocenie Prezesa Urzędu, nie ma wątpliwości, że stosowanie postanowień niedozwolonych we wzorcu Umowy, o którym mowa w pkt I sentencji decyzji, jest przejawem nierównorzędnego traktowania konsumentów wobec Spółki.

Oceniając w niniejszej sprawie stopień i skutki naruszenia ponownie należy wskazać, że Spółka kierowała swą ofertę głównie do osób starszych, dla których zakup pakietów medycznych (w cenie oscylującej w granicach kwot nawet do 14 200 zł na 48 miesięcy) często odbywał się kosztem dużego uszczerpkienia oszczędności ich życia. Z racji wieku osoby te wykazują się mniejszą ostrożnością przy zawieraniu umów, w szczególności w zakresie produktów mających poprawić jakość ich życia (łatwy dostęp do opieki medycznej i poprawa stanu zdrowia).

Zakwestionowane niniejszą decyzją postanowienia ograniczają możliwość konsumenta do bezkosztowego wycofania się z łączącego go ze Spółką stosunku prawnego, co w konsekwencji naraża go na pozostawanie w umowie, którą może nie być już zainteresowany. W związku z tym kwestionowane przedmiotową decyzją postanowienia wywołują negatywne skutki, w odniesieniu do zarówno ekonomicznych, jak i pozaekonomicznych interesów konsumentów opisanych w uzasadnieniu kwestionowanych postanowień umownych. Ponadto, zakwestionowane postanowienia były stosowane w stosunku do każdego konsumenta, który zdecydował się na zakup pakietu medycznego oferowanego przez Spółkę, co najmniej od 2018 r.

Mając powyższe na uwadze uznać należy, iż stopień naruszenia interesów konsumentów wynikający ze stosowania kwestionowanych postanowień jest znaczny, a skutki rynkowe mają szeroki zakres.

Okoliczności łagodzące i obciążające

Zgodnie z art. 111 ust. 3 pkt 2 w zw. z pkt. 1 uokik, okolicznościami łagodzącymi w przypadku naruszenia zakazu stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umów są w szczególności: dobrowolne usunięcie skutków naruszenia, zaniechanie stosowania zakazanej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu, podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków oraz współpraca z Prezesem Urzędu w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania.

Prezes Urzędu, kalkulując kary pieniężne, nie znalazł okoliczności łagodzących, które miałyby wpływ na wysokość kary pieniężnej.

Zgodnie z art. 111 ust. 4 pkt 2 w zw. z pkt. 1 uokik, okolicznościami obciążającymi w przypadku naruszenia zakazu stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umów są: znaczny zasięg terytorialny naruszenia lub jego skutków, znaczne korzyści uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z dokonaniem naruszenia, dokonanie uprzednio podobnego naruszenia, umyślność naruszenia.

Okolicznością obciążającą, która została wzięta pod uwagę przy wymierzaniu każdej z kar jest znaczny zasięg terytorialny stosowanych niedozwolonych postanowień we wzorcu Umowy, bowiem Spółka oferowała umowy sprzedaży pakietu medycznego na terenie całego kraju. Kolejną okolicznością obciążającą, która została uwzględniona, to umyślność stosowania zakwestionowanych postanowień. Należy także wskazać, że z ilości zawieranych przez Spółkę umów wynika, iż Spółka mogła osiągać znaczne obroty w ramach swojej działalności (Spółka w samym 2019 roku zawarła ponad *(tajemnica przedsiębiorcy)* umów). *(tajemnica przedsiębiorcy)*. Nałożenie kar na Spółkę następuje na podstawie art. 106 ust. 6 uokik, który to przepis pozwala na nałożenie kary pieniężnej w maksymalnej wysokości do Prezes Urzędu zdecydował się nałożyć kary w największym możliwym wymiarze wynikającym z art. 106 ust. 6 uokik.

Kara za stosowanie niedozwolonego postanowienia wzorca umów określonego w punkcie I.1. sentencji decyzji.

Wykaz placówek medycznych, do których konsument uzyskuje dostęp wskutek zakupu abonamentu medycznego oferowanego przez Spółkę mógł być jednym z głównych czynników wpływających na jego decyzję co do zawarcia ze Spółką umowy według stosowanego przez nią wzorca Umowy. Jednostronna zmiana przez Spółkę placówki medycznej w wykazie partnerów medycznych może skutkować ograniczeniem dostępu, czy też uniemożliwieniem konsumentowi skorzystania ze świadczenia zdrowotnego, do którego Spółka zobowiązała się zapewnić dostęp w ramach zawartej umowy.

Należy przy tym zauważyć, że oferta Spółki skierowana była przede wszystkim do osób starszych 50+, które ze względu na predyspozycje fizyczne, tj. pogarszający się stan

zdrowia, mogły mieć trudności ze swobodnym przemieszczaniem się. W świetle powyższego nie można wykluczyć, że ze względu na niewielką odległość do danej placówki medycznej, czy dobre połączenie komunikacyjne, konsument uznawał ofertę Spółki za szczególnie atrakcyjną i w konsekwencji decydował się na zawarcie umowy. Tym samym usunięcie w przyszłości takiej placówki z wykazu partnerów medycznych może w praktyce uniemożliwiać lub utrudniać korzystanie konsumentowi z zakupionego pakietu medycznego. Należy również mieć na uwadze fakt, że w danej, znajdującej się w ofercie Spółki, placówce medycznej mogą przyjmować specjaliści, których konsument może darzyć zaufaniem i z których usług stale korzysta. Zmiana w wykazie placówek medycznych mogłaby spowodować, że konsument straci możliwość korzystania z pomocy konkretnego lekarza, natomiast korzystaniem z usług innych nie będzie już zainteresowany. Zamieszczenie postanowienia, o którym mowa w pkt I.1 sentencji, może być powodem niekorzystnych, z punktu widzenia konsumentów, zmian w wykazie placówek, z których usług są uprawnieni korzystać i znacznie ograniczyć lub uniemożliwić im korzystanie z tych usług. Ponadto, zmiana w wykazie placówek partnerów medycznych stanowi zmianę umowy, która powinna skutkować możliwością jej rozwiązania przez konsumenta, natomiast konsument tej możliwości niniejszą klauzulą został pozbawiony.

Stopień naruszenia ustawy uokik działaniami Spółki opisanymi wyżej jest znaczny. Kwestionowane postanowienie narusza dobre obyczaje i interesy ekonomiczne konsumentów, uniemożliwiając im przy zmianie placówki realizującej umowę zawartą ze Spółką świadczeń, za które zapłacili znaczne kwoty pieniężne.

Biorąc pod uwagę powyższe: umyślność działania Spółki, znaczny zasięg terytorialny stosowania niedozwolonego postanowienia wzorca umowy i brak przesłanek łagodzących, Prezes Urzędu ustalił wysokość kary za stosowanie niedozwolonego postanowienia wzorca Umowy określonego w pkt I.1. sentencji decyzji **w wysokości 46 148 zł** (czterdzieści sześć tysięcy sto czterdzieści osiem złotych), co stanowi równowartość 10 000 euro.

Kara za stosowanie niedozwolonego postanowienia wzorca umów określonego w punkcie I.2. sentencji decyzji.

Tak jak wskazano w uzasadnieniu decyzji, Spółka stosując postanowienie przytoczone w punkcie I.2. sentencji decyzji, przewiduje w nim rozwiązanie, które w oczywisty sposób realizuje jej interes (automatyczne przedłużenie obowiązywania umowy), jednocześnie w rażący sposób naruszając interesy konsumenta, który wbrew własnej woli może zostać zmuszony do kontynuacji realizacji umowy zawartej na stosowanym przez Spółkę wzorcu Umowy. Dodatkowo wprowadzony przez Spółkę w niniejszym postanowieniu wymóg złożenia oświadczenia wypowiadającego umowę na co najmniej 3 miesiące przed upływem okresu jej obowiązywania, jest następnym elementem, którym Spółka ograniczyła możliwość wycofania się przez konsumenta z kontraktu.

Biorąc pod uwagę powyższe: umyślność działania Spółki, znaczny zasięg terytorialny stosowania niedozwolonego postanowienia wzorca umowy i brak przesłanek łagodzących, Prezes Urzędu ustalił wysokość kary za stosowanie niedozwolonego postanowienia wzorca umowy określonego w pkt I.2. sentencji decyzji **w wysokości 46 148 zł** (czterdzieści sześć tysięcy sto czterdzieści osiem złotych), co stanowi równowartość 10 000 euro.

Kara za stosowanie niedozwolonego postanowienia wzorca umów określonego w punkcie I.3. sentencji decyzji.

W kwestionowanym postanowieniu Spółka przewiduje, że konsument wypowiadający umowę przed upływem terminu jej obowiązywania, powinien ponieść dodatkową opłatę za wykorzystane usługi oraz zapłacić karę umowną. Co więcej, Spółka przewiduje pobieranie powyższych opłat i kar bez względu na to, w jakiej wysokości pobrała już od konsumentów wynagrodzenie za sprzedany pakiet medyczny. Tymczasem, w przypadku rozwiązania umowy

przez konsumenta, który zapłacił za pakiet wraz z zawarciem umowy na określony czas w niej wskazany, Spółka nie ponosi żadnej szkody. Ustalona przez nią cena pakietu przewiduje możliwość korzystania z usług medycznych w pełnym zakresie do końca trwania umowy, a więc w okresie dłuższym, niż okres jaki może upłynąć do wypowiedzenia umowy przez konsumenta. Podnieść należy, że przytoczone postanowienie może być także krzywdzące dla konsumentów, którzy do czasu wypowiedzenia umowy, zapłacili Spółce wprawdzie „niepełną” kwotę opłaty za pakiet medyczny, ale znacznie przewyższającą koszty poniesione przez Spółkę w związku z organizacją i wykonaniem usług, z których konsument skorzystał do czasu wypowiedzenia umowy.

Stopień naruszenia ustawy uokik działaniami Spółki opisanymi wyżej jest znaczny. Kwestionowane postanowienie narusza dobre obyczaje i interesy ekonomiczne konsumentów nakładając na nich rażąco wygórowaną karę umowną i inne opłaty z tytułu wcześniejszego zakończenia kontraktu, za który uiszcili pełną kwotę za cały okres jego trwania. Tym samym w wyniku stosowania tego niedozwolonego postanowienia umownego konsumenci tracą część środków, która pozostaje do końca pierwotnej daty umowy, a których nie wykorzystają, co po stronie Spółki skutkuje nienależnym przysporzeniem majątkowym. Dodatkowo muszą jeszcze ponieść znaczne koszty związane z odstąpieniem od tej umowy, co narusza dobre obyczaje i ekonomiczne interesy konsumentów.

Jest to kolejne postanowienie wzorca Umowy ograniczające konsumentowi możliwość wycofania się z kontraktu.

Biorąc pod uwagę powyższe Prezes Urzędu ustalił wysokość kary za stosowanie niedozwolonego postanowienia wzorca umowy określonego w pkt I.3. sentencji decyzji **w wysokości 46 148 zł** (czterdzieści sześć tysięcy sto czterdzieści osiem złotych), co stanowi równowartość 10 000 euro.

Kary pieniężne w tej wysokości są, w ocenie Prezesa Urzędu, proporcjonalne do wagi i charakteru naruszeń stwierdzonych wobec Spółki. Kary w powyższej wysokości pozwolą zrealizować funkcję represyjną, tj. dolegliwość z tytułu stosowania klauzul abuzywnych, jak również funkcje prewencji indywidualnej i ogólnej (zniechęcania względem podejmowania podobnych naruszeń w przyszłości przez tego przedsiębiorcę, jak i innych uczestników rynku stosujących we wzorcach umów niedozwolone postanowienia umowne).

Zgodnie z art. 112 ust. 3 uokik, kary pieniężne należy uiszczyć w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tej decyzji konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów NBP o/o Warszawa nr **51 1010 1010 0078 7822 3100 0000**.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie III sentencji decyzji.

Ad. IV. Koszty postępowania.

Stosownie do art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 uokik, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Stosownie do art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.), jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia. W świetle natomiast art. 263 § 1 ww. kodeksu, do kosztów postępowania zalicza się m.in. koszty doręczenia stronom pism urzędowych.

W punkcie I sentencji decyzji Prezes Urzędu, w wyniku przeprowadzonego postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, stwierdził naruszenie przez Spółkę przepisów ustawy (art. 23a uokik). Spełniona została zatem przesłanka wynikająca z art. 77 ust. 1 uokik, pozwalająca na obciążenie tego przedsiębiorcy kosztami

przeprowadzonego postępowania, którymi są dla Prezesa Urzędu wydatki związane korespondencją prowadzoną w toku niniejszego postępowania w wysokości 137,60 zł (sto trzydzieści siedem zł, 60/100)

Koszty postępowania określone w pkt IV rozstrzygnięcia decyzji, Spółka obowiązana jest wpłacić w terminie 14 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów NBP o/o Warszawa nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Pouczenia

Na podstawie art. 81 ust. 1 uokik w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 1981; dalej jako Kodeks postępowania cywilnego) od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, które wnosi się za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach, zawartego w pkt IV decyzji, na podstawie art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 81 ust. 5 tej ustawy, w związku z 479³² § 1 i § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, przedsiębiorcy przysługuje prawo wniesienia zażalenia do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów-Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w zw. z art. 32 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 755 ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1.000 zł., a zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów opłacie stałej w wysokości 500 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 zd. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Jednocześnie art. 117 § 3 Kodeksu postępowania cywilnego stanowi, że osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezvolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Zgodnie z art. 117 § 4 zd. 1 Kodeksu postępowania cywilnego wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Z upoważnienia Prezesa UOKiK

Magdalena Wielgos

Otrzymuje:

1. GeriaMedica sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
ul. Przasnyska 6A,
01-756 Warszawa
2. a/a

